

Ασφάλεια και Υγεία στα Κατασκευαστικά Έργα

**Τα Καθήκοντα και ο Ρόλος των Συντονιστών Μελέτης και
Συντονιστών Εκτέλεσης**

Ο ρόλος του Συντονιστή Μελέτης Συνήθη Προβλήματα

**Δρ. Αντώνης Τουμαζής
Πολιτικός Μηχανικός**

**Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 2019
Αίθουσα Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού**

ΔΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

- Ερωτήματα - Προβληματισμοί
- Πρόνοιες Κανονισμών/ Νομοθεσίας
- Εμπειρίες - Προβλήματα
- Εισηγήσεις

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

- 1. Τι είναι το έργο?** Ποια η διαφορά από την κατασκευή?
Έργο είναι το κτήριο, ο δρόμος, το φράγμα, η γέφυρα ή οι εργασίες που θα γίνουν για την εκτέλεση τους?
- 2. Πότε ορίζεται ο συντονιστής μελέτης?** Σύλληψη του έργου, προμελέτη, οριστική μελέτη, λεπτομερής μελέτη.
- 3. Ποιος είναι ο κύριος του έργου?**
  - ο εργοδότης του μελετητή σύλληψης?
  - ο εργοδότης του μελετητή σχεδιασμού?
  - ο χρηματοδότης του εργολάβου?
  - ο ιδιοκτήτης του δρόμου?
  - ο ιδιοκτήτης του αγωγού/ καλωδίου?

4. **Τι σημαίνει συνεργασία?** Τι γίνεται όταν διαφωνούν? Τι γίνεται όταν δεν υπάρχει συνεργασία? Τι γίνεται όταν ο συντονιστής μελέτης θεωρεί τις εργασίες του εργολάβου ως μη ασφαλείς?
5. Τι γίνεται όταν ο κύριος του έργου δεν εργοδοτεί το **μελετητή** στο **στάδιο εκτέλεσης** του έργου?
6. **Ασυμβίβαστο** συντονιστή μελέτης και επιβλέποντος?
7. Ποιος είναι ο συντονιστής μελέτης σε έργο turn-key/**μελετοκατασκευή**/ design & build. (Αυτός που έκανε το βασικό σχεδιασμό ή αυτός που έκανε την οριστική μελέτη)

Έργο Vs Κατασκευή

«έργο» σημαίνει οποιοδήποτε έργο που περιλαμβάνει ή αναμένεται να περιλάβει εργασίες εργοταξίου, καθώς και όλες τις φάσεις και εργασίες των κατασκευών για την υλοποίηση του έργου, όπως σύλληψη, επεξεργασία και εκπόνηση της μελέτης, σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, επίβλεψη και εκτέλεση των εργασιών κατασκευής ή/και επιδιόρθωσης ή/και συντήρησης ή/και κατεδάφισης ή/και αποξήλωσης ή/και κάθε άλλη εργασία που αφορά το έργο μέχρι την ολοκλήρωσή του·

«κατασκευή» περιλαμβάνει-

- (α) κάθε κτίριο, ξύλινη κατασκευή, τοιχοποιία, λιθοδομή, μεταλλική ή σύμμεικτη κατασκευή ή κατασκευή από οπλισμένο σκυρόδεμα, σιδηροδρομική γραμμή ή γραμμή αμαξοστοιχίας ή άλλου μεταφορικού μέσου, λιμάνι, αποβάθρα, σήραγγα, γεφύρι, κατασκευή μέσα σε νερό, δίκτυα παροχής υπηρεσιών (νερού, αερίων, παροχής ενέργειας, τηλεπικοινωνιών), αγωγό, καλώδιο, αποχετευτικό έργο, δρόμο, παράκτιο προστατευτικό έργο, αποστραγγιστικά έργα και έργα αποξήρανσης, χωματοургικά έργα, φράγματα, τοίχους, κατασκευές αντιστήριξης πρανών ή άλλες κατασκευές για προστασία από φυσικά φαινόμενα·
- (β) ξυλότυπο, ικρίωμα ή κάθε άλλη προσωρινή ή μόνιμη κατασκευή για σκοπούς υποστήριξης ή παροχής μέσου πρόσβασης κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης εργασιών σε εργοτάξιο·

«κύριος του έργου» σημαίνει τον **ιδιοκτήτη του έργου** που μπορεί να είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται ένα έργο·

- (γ) Ο φάκελος ασφάλειας και υγείας παραδίδεται **στον κύριο του έργου** με μέριμνα του συντονιστή **μελέτης** ή/και του επιβλέποντα του έργου, εντός τριών μηνών **μετά την παράδοση του έργου προς χρήση**.

«μελετητής» σημαίνει κάθε πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου ή τον εργολάβο ή τον υπεργολάβο και εκπονεί τη μελέτη ολόκληρου του έργου ή μέρους (τμήματος) του έργου·

«συντονιστής μελέτης» σημαίνει το συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου·

«συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου» σημαίνει κάθε πρόσωπο το οποίο ορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό 4·

- 5.9 (γ) Ο συντονιστής μελέτης **συνεργάζεται** με το συντονιστή εκτέλεσης για την αναπροσαρμογή του φάκελου και του σχεδίου ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου, όπου απαιτείται και ιδιαίτερα όταν τροποποιείται η μελέτη ή/και οι τεχνικές προδιαγραφές του έργου.
- (10)(α) Οι συντονιστές **μελέτης** και εκτέλεσης ή/και οι επικεφαλής συντονιστές μελέτης και εκτέλεσης, όπου υπάρχουν, μεριμνούν, ώστε το σχέδιο ασφάλειας και υγείας, κατάλληλα προσαρμοσμένο όπως καθορίζεται στην παράγραφο (9), τίθεται στη διάθεση του κυρίου του έργου, των αναδόχων (μελετητών, επιβλεπόντων, **εργολάβων**), των άλλων συντονιστών μελέτης και εκτέλεσης, των εργοδοτούμενων, των αυτοεργοδοτούμενων και άλλων εργοδοτών που αναλαμβάνουν δραστηριότητες σε σχέση με το έργο και είναι ενήμεροι σχετικά με τη δική τους συνεισφορά και τις δικές τους ενέργειες κατά την εκτέλεση του έργου.
- (β) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες στο εργοτάξιο θα πραγματοποιηθούν εργασίες σε υφιστάμενη **κατασκευή**, αναπροσαρμόζεται ανάλογα ο ήδη υπάρχων φάκελος ασφάλειας και υγείας, όπου αυτό εφαρμόζεται. Σε αντίθετη περίπτωση, καταρτίζεται νέος φάκελος ασφάλειας και υγείας.

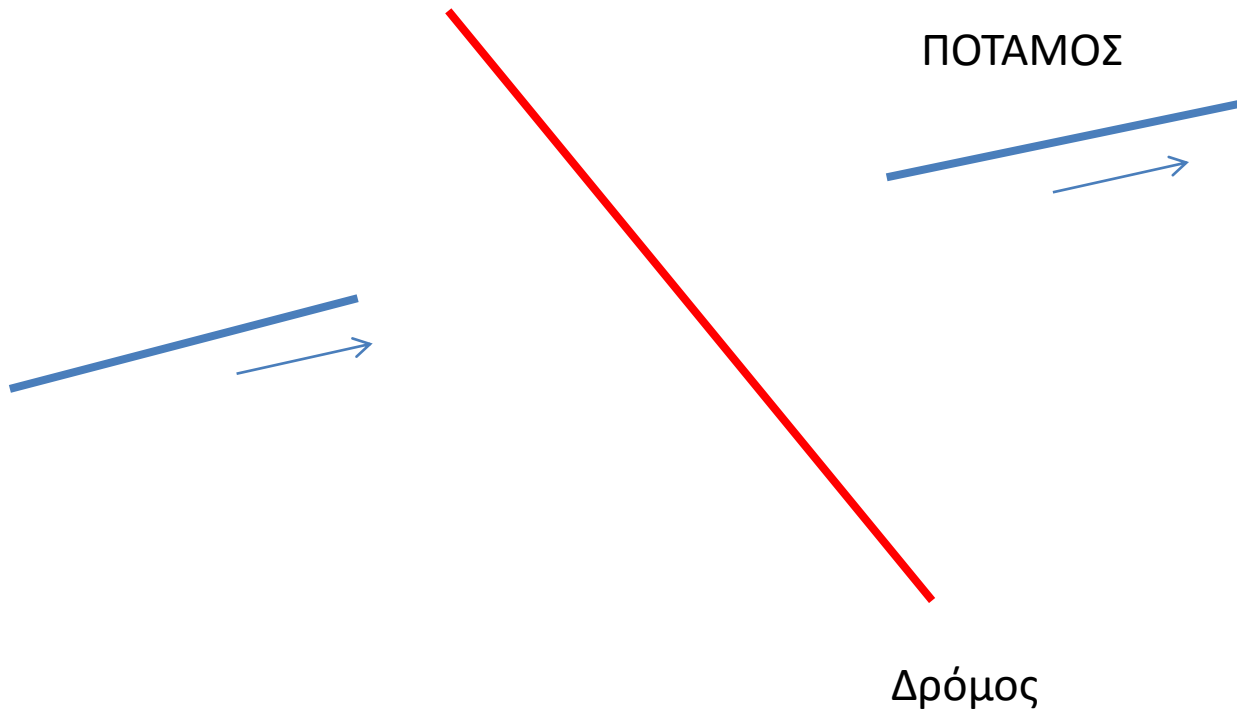

(2) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων της παραγράφου (1) και εφόσον είναι εύλογα εφικτό, ο μελετητής, κατά το σχεδιασμό ή την τροποποίηση της μελέτης ενός έργου, αποφεύγει τους προβλεπτούς κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία κάθε προσώπου, το οποίο-

- (α) θα εκτελέσει εργασία για την κατασκευή του έργου·
- (β) τυχόν να επηρεαστεί από την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής του έργου·
- (γ) θα εκτελέσει εργασίες τακτικής ή έκτακτης συντήρησης των κατασκευών και των εγκαταστάσεων του έργου, περιλαμβανομένων των εργασιών καθαρισμού των όψεων, ανοιγμάτων, οροφών· και
- (δ) θα χρησιμοποιήσει τις κατασκευές και τις εγκαταστάσεις του έργου ως χώρο εργασίας.

- (6)(α) Ο κύριος του έργου διασφαλίζει ότι οι **συντονιστές μελέτης και εκτέλεσης** που ορίζονται-
- (i) συνεργάζονται με τους **ανάδοχους μελετητές**, επιβλέποντες, εργολάβους, υπεργολάβους και άλλους συντελεστές του έργου για τα θέματα ασφάλειας και υγείας και για την εφαρμογή των γενικών αρχών πρόληψης·
  - (ii) είναι διαθέσιμοι και εκτελούν τα καθήκοντά τους μέχρι την ολοκλήρωση της εκτέλεσης του έργου και την παράδοση του φακέλου ασφάλειας και υγείας στον κύριο του έργου·
  - (iii) έχουν στη διάθεσή τους τα απαιτούμενα μέσα και την αρμοδιότητα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, όπως αυτά προβλέπονται στους Κανονισμούς 8 και 9·
  - (iv) είναι σε θέση και εκτελούν τα καθήκοντά τους χωρίς να επηρεάζονται από ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων· και
  - (v) χωρίς επηρεασμό των διατάξεων της υπό-υποπαραγράφου (iii), έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλα μέσα για τη διασφάλιση της επικοινωνίας με τους συντελεστές του έργου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

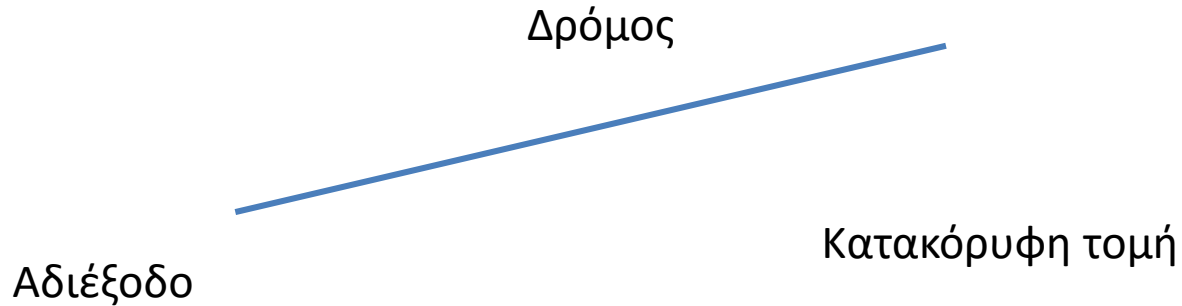

ΕΡΓΟ: Κατασκευή γέφυρας

ΕΡΩΤΗΜΑ: Που καταγράφεται ο μελετητής της σύλληψης του έργου?

Ποιος είναι ο κύριος του έργου στο στάδιο σύλληψης του έργου (Κτηματολόγιο, Τμήμα Υδάτων, Πολεοδομία?)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΟ: Κατασκευή δρόμου

ΕΡΩΤΗΜΑ:

Κύριος του έργου στο στάδιο σύλληψης του έργου

Κύριος του έργου στο στάδιο οριστικής μελέτης του έργου

Κύριος του έργου στο στάδιο εκτέλεσης του έργου

Κύριος του έργου στο στάδιο λειτουργίας του έργου

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

Στρατιωτικές εγκαταστάσεις δίπλα από ενεργειακές εγκαταστάσεις.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Περιορισμοί στο μελετητή:

1. Από Αδειοδοτούσες Αρχές (π.χ. πεζόδρομος: περιβαλλοντικός όρος να αφαιρεθεί ο φωτισμός που προνοεί η μελέτη)
2. Από υπέδαφος (π.χ. χωροθέτηση έργου σε σκουπιδότοπο. Απορρίπτεται η πρόταση μελετητή για αφαίρεση των σκουπιδιών – Κατασκευή οδοστρώματος πάνω από σκουπίδια)
3. Ο μελετητής δεν έχει εξουσία μετά την ολοκλήρωση της μελέτης:
Γίνεται μελέτη για προσωρινό έργο και μετά γίνεται μόνιμο χωρίς να το γνωρίζει.
Γίνεται μελέτη για οικιστική χρήση σε κτήριο και μετά γίνεται αποθήκη.
Γίνεται μελέτη για έργο σε μια φάση και υλοποιείται σε περισσότερες φάσεις (έγιναν αναχώματα χωρίς να γίνουν οι γέφυρες/ οχετοί)

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Καταγραφή όλων των κύριων του έργου και όλων των συντονιστών μελέτης σε όλα τα στάδια του έργου:

Στάδιο	Κύριος του έργου	Συντονιστής Μελέτης
Σύλληψη		
Προμελέτη		
Όροι/ περιορισμοί από αδειοδοτούσες αρχές		
Οριστική Μελέτη		
Όροι/ περιορισμοί από αδειοδοτούσες αρχές		
Κατασκευαστική μελέτη		
Εκτέλεση του έργου		
Λειτουργία του έργου		

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ:

Είναι η **κατασκευή** (όχι οι εργασίες για την κατασκευή) και ο χώρος τον οποίον καταλαμβάνει η κατασκευή.

ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ:

Είναι ο **ιδιοκτήτης του έργου**. Σε περίπτωση παραχώρησης της εκμετάλλευσης/ χρήσης του έργου, κύριος του έργου είναι και ο ιδιοκτήτης και ο κάθε παραχωρησιούχος/ αδειούχος/ ενοικιαστής του χώρου

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΗ:

Είναι το πρόσωπο το οποίο **εκπόνησε** τη μελέτη του έργου ή μέρους αυτού σε διάφορα στάδια του έργου ή μέρους του έργου.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΤΟ ΤΕΕ:

Γίνεται στο στάδιο **σύλληψης** του έργου και επικαιροποιείται σε κάθε στάδιο.

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ:

Παραδίδεται από το Συντονιστή **Εκτέλεσης** στον Κύριο του έργου.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ:

Είναι τα **νομικά** ή φυσικά πρόσωπα που **έχουν τις εξουσίες και αρμοδιότητες** να εκτελούν τα καθήκοντα που ορίζονται στους Κανονισμούς

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ:

Σαφής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων/ ευθυνών:

π.χ.

Ο Συντονιστής εκτέλεσης ενημερώνει γραπτώς τον κύριο του έργου για τις μεθόδους εργασίας. Ο Κύριος του έργου τις μεταβιβάζει στο συντονιστή μελέτης και στους σχετικούς ανάδοχους μελετητές από τους οποίους ζητά απόψεις. Ο Συντονιστής εκτέλεσης υποχρεούται να λάβει υπόψη τις πιο πάνω απόψεις και να τεκμηριώσει στον κύριο του έργου την επάρκεια της μεθόδου του.

Σε περίπτωση που ο κύριος του έργου κρίνει ότι η μέθοδος του εργολάβου δεν είναι ασφαλής έχει το δικαίωμα διακοπής των εργασιών.

ΑΝΑΔΟΧΟΙ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Ο Κύριος του έργου έχει υποχρέωση να **εργοδοτεί** τους ανάδοχους μελέτης στο στάδιο εκτέλεσης του έργου.

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

(2) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων της παραγράφου (1) και εφόσον είναι εύλογα εφικτό, ο μελετητής, κατά το σχεδιασμό ή την τροποποίηση της μελέτης ενός έργου, αποφεύγει τους προβλεπτούς κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία κάθε προσώπου, το οποίο-

- (α) θα εκτελέσει εργασία για την κατασκευή του έργου·
  - (β) τυχόν να επηρεαστεί από την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής του έργου·
  - (γ) θα εκτελέσει εργασίες τακτικής ή έκτακτης συντήρησης των κατασκευών και των εγκαταστάσεων του έργου, περιλαμβανομένων των εργασιών καθαρισμού των όψεων, ανοιγμάτων, οροφών· και
  - (δ) θα χρησιμοποιήσει τις κατασκευές και τις εγκαταστάσεις του έργου ~~ως χώρο εργασίας.~~
- (δ) θα χρησιμοποιήσει το έργο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Συγχαρητήρια το ΤΕΕ για την πρωτοβουλία για συζήτηση των προβλημάτων κανονισμών
- Ανάγκη για αναθεώρηση των κανονισμών
- Εφαρμογή κανονισμών και στην Κυβέρνηση – να μην εξαιρούνται τα πρόσωπα που έχουν τον ίδιο Νομικό Σύμβουλο με το ΤΕΕ